

Interreg
Vlaanderen-Nederland

Gefinancierd door
de Europese Unie

Grenspark Groot Saeftinghe

Inhoud

Uitbouw grensparkhart: netwerk van drie iconische dragers.....	3
BEZOEKERSCENTRUM SAEFTINGHE	3
ONTHAALPOORT PANORAMAHEUVEL	3
ONTHAALPOORT PROSPERHOEVE	4
VERBINDEND NETWERK GRENSPARKHART	4
Bezoekersmanagement.....	5
Belevenisvol bereikbaar: naar een fysieke capaciteitsvergroting.....	6
Lees het landschap	7
Beleef de Schelde	8
GEDRAGSSTURING.....	8
ONDERNEMERS LANGS DE SCHELDES.....	8

Uitbouw grensparkhart: netwerk van drie iconische dragers

In het grensparkhart willen we toeristisch-recreatieve sites realiseren of versterken én beter ontsluiten. We richten ons op drie centrale onthaalpoorten en hun onderlinge verbinding: het Bezoekerscentrum Saeftinghe in Emmadorp, de toekomstige Panoramaheuvel in het Hedwige-Prospergebied en de Prosperhoeve hoeve in Prosperpolder.

In het Masterplan Grensparkhart stemmen we de verschillende sites programmatisch, ruimtelijk en functioneel op elkaar af. Zo maken we de drie-eenheid van haven, landbouw en natuur optimaal beleefbaar voor inwoners en bezoekers. Deze sturen we gericht en spreiden we om de druk op natuur en dorpskernen niet te vergroten.

BEZOEKERSCENTRUM SAEFTINGHE

In en rond het Bezoekerscentrum Saeftinghe willen we een kwalitatiever aanbod voor bezoekers opbouwen.

- We renoveren **de binnenruimte**. Op het gelijkvloers richten we een transparanter onthaal in en bouwen we een educatieve expositieruimte op. Verder bieden we meer comfort door de kleedruimtes van buiten naar binnen te brengen. Op de bovenverdieping richten we een multifunctionele groepsruimte in.
- We **verduurzamen de buitenruimte**. In de onthaalzone willen we een verzamelpunt voorzien, vergroenen door beplanting, een fietsenstalling plaatsen en laadpalen voor elektrische auto's en fietsen installeren en de verkeersveiligheid verbeteren. In de huidige sanitaire zone willen we de toiletten vernieuwen en de spoelplaats uitbreiden.
- We pakken **de wandelroutes in het Verdrongen Land van Saeftinghe** aan. We voegen educatieve elementen toe aan het Plankierpad. We herbekijken het traject van de Ruigelaarzenroute en voegen waar nodig overbrugging toe.

ONTHAALPOORT PANORAMAHEUVEL

Op de Panoramaheuvel bouwen we **een radar- en uitkijktoren** van circa 25m hoog. De heuvel wordt verbonden met de leidingendam en de zeedijk door twee routes: een brug en een vlonderpad. Zo is de toren bereikbaar voor wandelaars en fietsers. De volledige omgeving kleden we aan met informerende en belevingsgerichte infrastructuur. Bezoekers zullen het landschap op een unieke manier beleven!

De uitkijktoren zal bestaan uit zes verdiepingen met volgende functies: onthaal, expositieruimte, restaurant, natuurlodges en een panoramaterras. We streven naar een duurzame samenwerking met streekhouders en de toekomstige natuurbeheerder voor de exploitatie van de uitkijktoren. Door een **coöperatieve samenwerking** kunnen we bezoekers ontvangen met een gastvrijheid die past bij de streek.

ONTHAALPOORT PROSPERHOEVE

De Prosperhoeve werd opgetrokken om de exploitatie van de omliggende gronden aan te sturen. Oorspronkelijk stonden er drie schuren. Vandaag is de **Vollemanshuur** de enige originele schuur die nog overeind staat. Ze is in slechte staat en heeft geen functie meer. **We restaureren de buitenschil en richten de binnenkant in met onthaal en horeca.** Bij de uitwerking besteden we aandacht aan ontmoeting, informatie, spelprikkel en toegankelijkheid, met behoud van de eigenheid van de schuur. In een expositieruimte kan de bezoeker meer leren over het landbouwverleden van deze plek en de omliggende natuurgebieden. Daarnaast zal het centrale middenplein dienen als terraszone, ingericht met speelelementen en twee historische bomenrijen.

Visualisatie toekomstscenario Prosperhoeve
©Studiobureau OMGEVING

De **exploitatie van de schuur** willen we bij een plaatselijke ondernemer leggen. Het (zachte) netwerk van grensparkgastheren kan verder bouwen op de (harde) investeringen in onthaalinfrastructuur. De socio-economische retour moet in de eerste plek naar de inwoners van de streek terugkeren.

Aan de rand van Prosperpolder leggen we **een parkeerzone** aan om autozoekverkeer in de kern te vermijden. Bezoekers kunnen te voet naar de Prosperhoeve of een wandel- of fietstocht in de ruimere omgeving aanvatten. Op naar de andere onthaalplekken!

VERBINDEND NETWERK GRENSPARKHART

Om een grondig verbindend netwerk tussen de verschillende onthaalpoorten in het grensparkhart te realiseren, willen we ons assortiment aan recreatieve huisstijlelementen op strategische plaatsen implementeren. Om te bepalen welke plaatsen dat zijn en welke elementen waar passen, werken we nu al met alle partners samen aan het Masterplan Grensparkhart. De picknicktafels, zit- en ligbanken, educatieve en belevingselementen, uitkijktorens, schuilhutten, vogelkijkwanden, fietsenrekken, bewegwijzering, infoborden, fotopalen.... versterken de beleving, beeldkwaliteit en identiteit van het grenspark.

Bezoekersmanagement

Inwoners, bezoekers en recreanten vinden in het grenspark rust en ruimte. Je ontsnapt hier aan de waan van de dag. Een kwaliteit van de regio die we willen bewaren.

We willen in kaart brengen hoe bezoekers door het grenspark bewegen. Met die informatie kunnen we vervolgens bezoekersstromen gericht sturen. Met goed uitgedachte mobiliteitshubs en routes leiden en spreiden we bezoekers over de regio. De bezoeker (ver)leiden naar de juiste plekken is nodig om de druk op de toeristische hotspots te verlichten en ze leefbaar te houden: met oog voor de ecologische impact op de natuurgebieden en ruimere omgeving, de rust voor de bewoners van de polderdorpen en de versterking van een ruim ondernemersnetwerk.

Het **kwantitatief onderzoek** houdt in dat we via slimme meetinstrumenten (sensoren, mobiele data...) de bezoekersstromen monitoren. We zetten pilots op om de bezoekersaantallen te tellen in vier strategisch verdeelde gebieden: zowel in Nederland als in Vlaanderen één dorpskern en één natuurgebied.

Daarnaast zetten we ook in op **kwalitatief onderzoek**: we willen achterhalen wat het gevoel is van de bewoners en lokale ondernemers, wanneer een bezoekersstroom als 'te druk' ervaren wordt. Via een meldpunt of een enquête als perceptiemeter kunnen we het ruime netwerk van streekholders hierover bevragen.

De resultaten van beide onderzoeken willen we via slimme data-analyse omzetten in een **online dashboard** waarop partners en streekholders (en bezoekers) van het grenspark de bezoekersdruk op de vier pilot-locaties kunnen volgen. Die informatie kunnen ze dan gebruiken om te sturen en te spreiden.

We willen het dashboard op termijn uitbreiden tot een overzicht dat ons in staat stelt bezoekersstromen op voorhand in te schatten. We zien het als een werkinstrument om de bezoekerswebsite dynamisch aan te passen: bepaalde plekken in de kijker zetten die op het moment minder druk zijn dan andere, overbelaste hotspots. Daarnaast kunnen we het misschien ook beschikbaar stellen voor lokale ondernemers en zelfs bezoekers via integratie in interactieve kaarten.

Op langere termijn geeft dit data-onderzoek en de gerichte verwerking ervan een belangrijk inzicht in de locatie-opportunities en het investeringspotentieel voor ondernemers.

Belevenisvol bereikbaar: naar een fysieke capaciteitsvergroting

We willen de bezoeker verleiden om op aantrekkelijke transferpunten (“hoppinpunten”) over te stappen op alternatieve, duurzame vervoersmodi. Op strategische plaatsen in de buitenschil van het grenspark richten we dergelijke mobiliteitshubs in met recreatieve en mobiliteits-infrastructuur. Die locaties nodigen uit om het grenspark op een belevenisvolle manier verder te verkennen. Door die verbetering van bereikbaarheid en fysieke capaciteitsvergroting van de buitenschil, spelen we in op de grotere bezoekersstromen die de geplande investeringen in het grensparkhart teweeg zullen brengen. Zo geven we uiting aan de route- en mobiliteitsvisie.

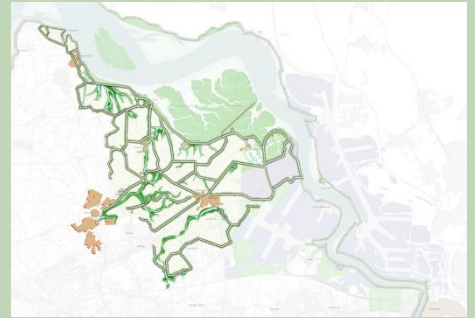
Binnen het Interreg-project plannen we verschillende activiteiten.

- De elektrische deelfietsen van Donkey Republic zijn al te vinden in het Waasland en Antwerpen. We onderzoeken **de haalbaarheid van het deelfietsensysteem** over de grens heen in Hulst. Hiermee kunnen we de bereikbaarheid van het hele grenspark vergroten voor een ruime straal aan lokale recreanten.
- Via **twee testevent** onderzoeken we meer belevenisvolle vervoersmiddelen zoals de fatbike, kickbike, lopifit, e-step, quadricycle... We laten bezoekers proeven van dergelijke alternatieven en prikkelen ondernemers om hier creatief mee aan de slag te gaan.
- We willen **twee duurzame mobiliteitsinitiatieven van ondernemers** inhoudelijk en financieel ondersteunen (die eventueel voortvloeien uit de testevents), volgens een horizontale aanpak. Streekholders krijgen de ruimte om ideeën verder te brengen, bijvoorbeeld door het voorzien van halteplaatsen, aanpassingen om het inclusief aanbod te versterken....
- We **richten op vijf plekken in de buitenschil transferpunten in** met recreatieve en mobiliteitsinfrastructuur. Op deze plekken komen meerdere vormen van mobiliteit samen, van hieruit kan de recreant zijn bezoek aan het grenspark aanvatten. De beoogde plekken zijn Hulst, Kieldrecht en Nieuw-Namen, Fort Liefkenshoek, Doel en Perkpolder. De mobiliteitshubs worden gekozen nabij bestaande parkeergelegenheden en (horeca)voorzieningen zodat ze die kunnen versterken. Om de plekken passend in te richten, betrekken we de streekholders bij de ontwikkeling.

Lees het landschap

Grenspark Groot Saeftinghe kenmerkt zich door een groenblauw landschap van dijken en kreken, met potentieel voor recreatie. Dat groenblauw netwerk is op een groot aantal plekken niet of slecht toegankelijk of zichtbaar. We willen het landschap van kreken en dijken integreren in een grensoverschrijdend recreatief netwerk, in afstemming met de ecologische en agrarische voorwaarden. Dat netwerk willen we op passende plaatsen belevingsgericht inrichten en het aanbod vervolgens sterk communiceren.

De dijken en kreken vertellen het verhaal van het verleden: de polders gemaakt door mensenhanden, water dat land neemt, linies en grenzen, ... We willen de bezoeker het landschap laten 'lezen'. Op markante plaatsen richten we daarom **informatie- en rustpunten in**, die bieden zowel ruimte voor de geschiedenis van de plek en de lokale verhalen, als voor de drie-eenheid: natuur, landbouw en haven.

We willen het aanbod voor bezoekers bundelen in duidelijke, grensoverschrijdende, **toeristisch-recreatieve informatiebronnen: een wandelkaart, fietskaart en belevingsgids**. Zo hoeft de bezoeker niet langer zijn bezoek te plannen door versnipperde informatie zelf bijeen te puzzelen.

Beleef de Schelde

Om bezoekers gericht te sturen en spreiden in tijd en ruimte, doorheen het grenspark, moeten we ook de mensen die de streek uitdragen hier actief en expliciet bij betrekken: lokale ambassadeurs en toeristisch-recreatieve ondernemers. Dat is ook belangrijk om maatschappelijk draagvlak te bekomen voor de grotere bezoekersstromen die de geplande investeringen in het grensparkhart teweeg zullen brengen.

GEDRAGSSTURING

We willen gedragssturing en -beïnvloeding toepassen als zachte methode om de bezoeker en bewoners te verleiden en begeleiden naar de juiste plekken in het grenspark. Hierbij houden we rekening met het behouden van rust in de polderdorpen, verstoringsgevoelige natuur en het stimuleren van verscheidene ondernemingen. We geven hier op twee manieren invulling aan: via workshops en lokaal ambassadeurschap.

- Met **twee workshops** rond specifieke thema's, creëren we een groter begrip van en draagvlak voor nieuwe ontwikkelingen, erfgoedbescherming, toegankelijkheidsmaatregelen die bijvoorbeeld gelden voor de Natura 2000-gebieden...
- Daarnaast willen **we een experiment rond lokaal ambassadeurschap** opzetten, waarbij de geïnformeerde bewoner zélf bezoekers aanspreekt en duiding geeft bij de nieuwe realisaties, het historisch erfgoed, beschermd natuurgebied... Door die burgerbetrokkenheid vergroot het lokale ownership over de eigen omgeving én worden bezoekers ontvangen met de charme van de streek.

ONDERNEMERS LANGS DE SCHELDES

In het Scheldebekken zijn drie gebiedswerkingen actief: Nationaal Park Oosterschelde, Rivierpark Scheldevallei en Grenspark Groot Saeftinghe zelf.

Het grenspark, als schakel tussen de twee andere parken, initieert **een uitwisselingstraject op organisatieniveau**, door middel van zes werkgroepen die focussen op het ondernemersnetwerk. In de drie parken werd de voorbije jaren namelijk geïnvesteerd in het ontwikkelen van 'gastheerschap' of 'ambassadeurschap' als netwerk van lokale toeristisch-recreatieve ondernemers. De werkgroepen maken kennisdeling mogelijk via terreinbezoeken, workshops...

Daarnaast willen we samen **één grootschalig, verbindend inspiratie-evenement organiseren op ondernemersniveau**, waar ook onze partners bij betrokken en uitgenodigd zijn. We proeven van verschillende streekproducten, bieden ruimte voor ondernemers voor waardevolle uitwisseling van kennis en ervaringen en we geven inspirerende voorbeelden een podium. Zo prikkelen we ondernemers om ook zelf initiatieven en arrangementen op maat van hun regio te ontwerpen, wat een extra economische return kan betekenen.